

PROGRAMA D'ECONOMIA DE LES POLÍTIQUES SOCIALS

CURS 2008-2009

Catia Nicodemo (B3-070)

Tel. 93.581 1528

catia.nicodemo@uab.cat

OBJECTIUS

L'assignatura es proposa estudiar, analitzar i avaluar les polítiques socials (seguretat social, sanitat, educació, habitatge). El curs pretén donar als estudiants coneixements generals sobre els problemes fonamentals de política pública a què s'enfronten els països Europeus i de la OCDE en l'actualitat.

El curs s'estructura en tres grans blocs. En la primera part es presenten els conceptes bàsics de l'economia pública. La segona part del curs es dedica a analitzar les diferents polítiques socials. La tercera part la cobrirem principalment mitjançant presentacions a classe per part vostre.

TEMARI

1.ª Setmana: Introducció i Revisió d'alguns fonaments microeconòmics

Teoria del consumidor. Teoria del productor. L'eficiència dels mercats competitius. Els dos teoremes fonamentals de l'economia del benestar.

Bibliografia

Álvarez Miranda, B. (1996) "El estado del bienestar: veinte años de argumentos críticos", en Dilemas del Estado del Bienestar, vol. 8 de la Colección Igualdad. Madrid: Fundación Argentaria.

Esping-Andersen, G. (1994) "El estado del bienestar en la sociedad postindustrial", Débats, nº 49, septiembre, pp. 56-71.

2.ª i 3.ª Setmana: Fonaments de la intervenció pública

Eficiència i equitat. Les fallides de mercat: competència imperfecta, béns públics, externalitats, mercats incomplets, informació imperfecta, atur i inflació. Redistribució i béns mèrit.

Bibliografia

Stiglitz, J.E. (1995), La Economía del Sector Público, Ed. Bosch. 2ª edició.

Albi, E., J.M. González-Páramo e I. Zubiri (AGZ). *Economía Pública, volumen I. Ariel 2004* (també val la edició del 2000).

4.ª Setmana: Elecció social. El problema de l'agregació de les preferències individuals.

Bibliografia

Albi, E., J.M. González-Páramo e I. Zubiri (AGZ). *Economía Pública, volumen I. Ariel 2004* (també val la edició del 2000).

Decisions and Elections: Explaining the Unexpected. By Donald G. Saari. Cambridge, New York, and Melbourne: Cambridge University Press, 2001

5.ª Setmana: Pobresa i Desigualtat: definició i mesura

La mesura del benestar. Problemes associats a la mesura de la desigualtat i la pobresa. Índexs de desigualtat i pobresa. Diferències en necessitats i la unitat d'anàlisi.

Bibliografia

Poverty Measurement: The Development of Different Approaches and Its Techniques C. Nunes, ECINEC 2008-93, www.ecineq.org.

Gender Inequality in European Family, C. Nicodemo, Iza working paper 2009.

PART II: ANÀLISIS DE LES DIFERENTS POLÍTIQUES SOCIALS

5.ª Setmana: Pensions i el sistema de la seguretat social.

Provisió pública envers provisió privada. Fallides de mercat en la provisió d'assegurança. Els problemes de l'atzar moral i la selecció adversa. Costos de transacció i inflació. Sistemes de repartiment envers sistemes de capitalització. El problema demogràfic: taxa de dependència. L'equitat en la seguretat social contributiva. Pensions, eficiència i incentius.

Bibliografia

L. Fuster (2003), "Efectos macroeconómicos y distributivos de la seguridad social", Els Opuscles del CREI", #12, en <http://www.crei.cat/research/opuscles/op12cas.pdf>.

BARR, N. *Envejecimiento y vida productiva*. Asociación Internacional de la Seguridad Social a la Segunda Asamblea Mundial sobre el Envejecimiento, Madrid 2002.

Gruber, J. & Wise, D., "An International perspective on policies for an aging society". En Altman, S. y Shactman, D. *Policies for an aging society*. Baltimore, MA: Hopkins University Press, 2002. Págs. 34-62.

6.ª Setmana: Economia de la salut

Què justifica el finançament, provisió i regulació públics al mercat de serveis sanitaris? Informació imperfecta, externalitats, incertesa en la demanda, equitat en la sanitat. Els programes sanitaris: objectius i instruments.

Bibliografia

El futuro de la Sanidad en España, Círculo de la Sanidad, 2004.

Choose one: P. Rey Biel, "Why is There no AIDS Vaccine?", *World Economics*, Oct.-Dic. 2001, 117132. M. Kremer and C. Zinder, "Why is There no AIDS Vaccine?", mimeo, June 2004

7.ª Setmana: Economia de l'educació

Característiques del mercat de serveis educatius: Imperfeccions del mercat de capitals, informació imperfecta, externalitats. L'equitat en l'educació: igualtat d'oportunitats envers lliure elecció. Els programes educatius: Objectius i instruments.

Bibliografia

P. Aghion, M. Dewatripont, A. Mas-Colell, A. Salir, "Why Reform Europe's Universities?", Sept. 2007.

Pérez-Díaz, V. (2005), "La crisis endémica de la Universidad española", *Claves de razón práctica*, 158: 38-43, accesible en el Instituto Universitario de Economía, Universidad Carlos III:

P. Carneiro and J. Heckman, "Human Capital Policy", in J. Heckman y A. Krueger (eds.), *Inequality in America*, the MIT Press, 2003: 77-239

8.ª Setmana: Economia del treball

Determinants dels salaris i de la seva desigualtat. Salari mínim. Treball temporal. Treball remunerat i treball domèstic. Discriminació i segregació ocupacional.

Bibliografia

VOGEL, J. *Welfare production models and income structure: A Comparative and Longitudinal Perspective*.

Determinantes de la inserción laboral de los jóvenes en España. revisión y nueva evidencia empírica. Braña, Antón.

Navarro, V. y Schmitt, J., "Economic Efficiency versus Social Equality. The US Liberal model versus the European Social Model". *International Journal of Health Services* 35(4). Págs. 613-630, 2005

9.ª Setmana: Família i infància

Les polítiques de família i infància a Espanya i a Europa. La importància de la política pública orientada a la infància com a part d'una estratègia de desenvolupament econòmic i social vers el futur. Nous models de família i interrelació entre l'Estat del benestar i la pobresa. Els límits de la política de família a Espanya: la bretxa entre el discurs i la pràctica.

Bibliografia

Esping-Andersen, G., "A child centred social investment strategy". En Esping-Andersen, G., Why we need a new welfare state. Oxford: Oxford University Press, 2002.

IPF, Evolución de la familia en Europa 2007. Madrid: Instituto de Política Familiar, 2007

Balancing work and family life: helping parents into paid employment , 2004 oecd.

10.ª Setmana: Immigració

L'evolució dels processos migratoris en els últims anys a Espanya. La regularització i l'"efecte crida". Els fluxos migratoris segons el país d'origen i el sector econòmic. Immigració i altres polítiques públiques: ocupació y seguretat social.

Bibliografia

Análisis comparativo de las trayectorias laborales de las mujeres nacionales e inmigrantes: un análisis sobre los movimientos de las vidas laborales. Cebrián L, Iglesias F. 2006

Portabilidad del capital humano y asimilación de los inmigrantes. Evidencia para España, IEB, 2008

PART III: Seminaris

Els estudiants han d'invertir un temps d'estudi en l'elaboració d'un treball que consisteix a analitzar una de les polítiques públiques que integri el programa d'un país determinat de la OCDE (es valorarà molt positivament la realització d'estudis comparats). En concret, l'estudiant, a partir de l'estudi de la política pública al llarg d'un mínim de deu anys, haurà d'analitzar quines són les seves característiques principals, el context institucional en què ha estat formulada, quina ha estat la seva evolució en el temps, quins canvis ha provocat i quins resultats i/o impactes ha tingut.

El treball no podrà superar les 25 pàgines i ha de tenir el següent format:

Font: Times New Roman, 12, Justificada

Marges superior i inferior: 2,5 cm

Marges esquerre i dret: 3 cm

L'estructura del treball ha de ser la següent :

Portada: Títol , Nom Cognom

Resum o abstract

Índex

Introducció: En aquesta secció es presentaran les polítiques (tipus i període de temps considerat) i el país elegit, els objectius del treball, a les preguntes d'investigació i a les hipòtesis.

Anàlisi de la política pública: En aquesta secció s'analitzarà el context institucional en el que l'anomenada política ha estat formulada, i les seves principals característiques, la seva evolució i els resultats obtinguts.

Conclusions.

Bibliografia

Annexes

AVALUACIÓ

Avaluació continuada mitjançant presentacions a classe, discussió de les lectures proposades i presentació d'un treball.

L'assignatura es compon de dues hores de classe teòrica i una hora de classe pràctica a la setmana. En les classes teòriques es presentaran els conceptes de cada unitat mentre que pel que fa a les classes pràctiques es debatran temes d'actualitat relacionats amb les diferents polítiques públiques presentades a les classes teòriques. Els alumnes hauran d'exposar i analitzar críticament el contingut de les lectures proposades.